

Péter János és Gromiko zárómegbeszélése

A magyar küldöttség hazautazott

Péter János külügyminiszter, aki — mint jelentettük — július 13-án érkezett Moszkvába, hogy eleget tegyen a szovjet kormány meghívásának, befejezte hivatalos baráti látogatását a Szovjetunióban. Csütörtökön testvéri, szívélyes légkörben megtartották Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter és Péter János magyar külügyminiszter tárgyalásainak befejező megbeszélését. A két külügyminiszter foglalkozott a mindkét országot érintő kérdésekkel.

Csütörtökön délután Péter János a Moszkvától mintegy 30 kilométerre lévő Lenyinszkije Gorki helységbe látogatott. A másfél évszázados, egykori nemes kastélyban élt Lenin utolsó éveiben, és itt is halt meg 1924. január 11-én. Péter János megtekintette a múzeumát átalakított házat, bejárta a körülötte elterülő parkot.

Péter János és kísérete csütörtökön este a menetrendszerű géppel visszautazott Budapestre.

Hazánkba látogató a francia külügyminiszter

Couve De Murville francia külügyminiszter hétfőn utazik Prágába. Háromnapos csehszlovákiai tartózkodás után pedig hazánkba látogató. A francia külügyminiszter július 28-án reggel Bratislavából egyenesen Budapestre utazik.

A francia lapok kiemelik, hogy francia külügyminiszter még nem járt sem Csehszlovákiában, sem Magyarországon a háború óta.

Tanulás és tudás

Számok sorakoznak emlékeztetőben. Komoly, hiteles, meggyőző számok, büszke számok. Arról tanúsítanak, mi történt az elmúlt huszonegy esztendőben Magyarországon a közoktatásban. Idézzem ezeket a hosszú számokat? Főleg. Mindenki ismeri azokat, ha nem is pontos adatokat, de azt, ami mögöttük van, feltétlenül. És ez a fontosabb. Hiszen akár mint szülő, akár mint diák, úgy szölván mindenki találkozik a megváltozott közoktatással. Közvetlen, személyes kapcsolatban van nálunk a tanulás az emberrel. Ismerjük, mi történt, mert velünk történt. Tanyákról, külvárosok homályos utcáiból a mi gyermekeink kerültek az iskolába. És mi, vagy az apáink voltunk azok, akik munka után könyv mellett töltöttük az estét, a nehezen gördülő emlékeztetőt is legyőzve, pótoltuk évszázadok súlyos örökségének évtizedekig hordott türes feltájtait.

Aki ezt a mozgalmat, a tanulásnak ezt a szárnyaló, friss lendületét lebecsülni merészelné, az óhatatlanul szembe kerülne saját apjával vagy fiával. Mert nincs ma nálunk olyan család, amelyből valaki ne teremtett volna közvetlen, személyes, meleg, mindennapos kapcsolatot a tanulóval. Ez a legnagyobb bizonyítéka annak, hogy a tanulásnak a társadalomban betöltött szerepét, helyét mindenki érzé. A szaktudást, az általános műveltséget lassan minden munkához szervesen hozzátartozónak tudjuk.

De éppen mert a tanulás annyira társadalmi méretűvé és jelentőségűvé vált, éppen mert olyan társadalmi fejlődés sodrában élünk, amelyben a tudás a továbbhaladás egyik alapfeltétele, szükséges foglalkozni azzal a kérdéssel is, vajon mindig összhangban van-e a tanulás iránya és a társadalom igénye? Egyáltalán nem mindegy az a társadalomnak, ki mit tanul nálunk és ki mit tud. Tudom, a fiatalok továbbtanulása is igen sok ilyen kérdést vet fel, maradjunk most mégis a felnőttek tanulásánál! Egyrészt, mert itt van a több és súlyosabb probléma, másrészt, mert az idősebb

Nem hiszem, hogy szükséges és helyes lenne misztifikálni a diplomát. A társadalomnak, a szűkebb közösségeknek nem önmagában a pecsétes papírokra van szüksége, hanem a mögötte levő tudásra és annak alkalmazására. Ez a fontosabb. És ezt a tudást nemcsak diplomával együtt lehet megszerezni. Fogalmazzuk így: az emberek megítélése legyen differenciáltabb, alaposabb! Aki évek, évtizedek odaadott munkája közben összegyűjtött tapasztalatokkal, céltudatos önműveléssel sokirányú és alapos szaktudásra tett szert azt ne értékeljen senki kevesebbre, mint azt a másikat, aki közben ledoktorált!

Az iskolai végzettség és tényleges tudás megítélésének vitatható gyakorlata igen gyakran felsőbb szervektől indul ki, amelyek nem mérlelik körültekintően az egyedi eseteket és helyzeteket, s olyan általános intézkedést hoznak, amelynek végrehajtása ellentmond az emberek megbecsülésének, de a társadalmi szükségletnek is. A levelező oktatás ugyanis — anélkül, hogy lebecsülnék — nagyon sokszor éppen a gyakorlati munka jobb elvégzését nem tudja konkrétan segíteni szervezeti előírásai miatt.

Mindehhez hozzátartozik a harmadik — s talán legfontosabb probléma — a politikai tudás és a megbízhatóság. Gondolom, senki sem vitatja, hogy ez a tanulás igazán nem lehet egyetemen elsajátítani; ehhez társadalmi ismeret és gyakorlat, meggyőződés szükséges, s nem valószínű, hogy negyvenéves emberrel — éppen a levelező oktatás alakítja majd ki ezt a meggyőződést. A politikai megbízhatóság és a szaktudás együttes mérlegelése ugyan csak feladat, s a gyakorlat mutatja, mennyire szükséges felhívni rá a figyelmet.

A társadalomnak politikai szakemberekre van szüksége, az emberek megítélésének, további tanulásiuknak ez meghatározó szempontja. A tanulás értelméről beszélünk, a felnőttek tanulásáról, akik már nemigen gondolhatják meg néhány esztendő múlva, s nem kezdenek újra a tanulást. Tisztelet és megbecsülés mindenkinél, aki akár a felismert társadalmi szükség-szerűség, akár csak a meglátott egyéni érdek vagy más indíték következtében könyvet vett a kezébe azzal a szándékkal, hogy tanul. Feltétlenül szükséges, hogy azok, akik tanulni vágyanak, a továbbiakban is megkapjanak minden segítséget és minden bátorítást munkahelyüktől is, a társadalomtól is, szélesebb értelemben. De az idősebb dolgozóknál nem elegendő örülni annak, ha tanulni akarnak.

Gondoljunk meg azt is, kit ültetünk az iskolapadokba akár szép szóval, akár más módszerrel? Becsüljük meg végre az idősebbeknél azt a tudásanyagot is, amelyet az iskola nélkül szereztek! Hogy ilyen tudás van, azt mindenki tanúsíthatja, aki idősebb munkás vagy hivatalnok mellett valaha is dolgozott. Benjámin László írta: „Azt vallom én is, hogy az ember / verembe lép, ha nem tanul, / de az iskola egy-magában — / akár az étel sőtlanul. / Gépek közt, bőrök közt szerezttem / mindazt, mi költővé emel, / ezt a tudományt nem cserelném / öt doktorátusért sem el!”

A tömegek tanulása a szocialista társadalomban valóban társadalmi érdek. De társadalmi érdek az is, hogy a már meglévő tudást megbecsüljük, s hogy mindenki azt tanulja, amire szüksége van ahhoz, hogy munkáját napról napra jobban, színvonalasabban lássa el. Ez a meghatározó, a munka, minden dolog kezdete és vége. A tanulás nem lehet végső cél senkinél. Csak eszköz. Az eredményesebb munka eszköze.

B. J.

Új gép — új termék

Fejlődik a kábelgyár munkája

A Szegeci Kábelgyár életének jelentős dátuma július első hete: bonyolult, magasabb technikai felkészültséget követelő hídadótechnikai kábelek előállítására indult meg. Ahogy Halász Árpád igazgató mondogta: új terméket, az úgynevezett **hídadótechnikai vezeték**ek család-ját **alapították meg a szegeci üzemen.**

Az első nevezetesen készítmény a SWICH-kábel. Ez a vezeték fajta a Budapesti Hídadótechnikai Gyár által exportra gyártott telefontelefonok és más gyengeáramú berendezések egyik nélkülözhetetlen alkatrészé. A magyar ipar eddig még nem állított elő ilyen kábel-fajtát, importból szerezték be a szükséges mennyiséget. Az év elején a külföldi partner megtagadta a szállítást, s ezzel a BHG nagyrésztük ex-

portja veszélybe került. Nem tévedünk, ha azt mondjuk: a szükség kényszerítő hatására indult meg a kísérletező munka Szegecen. A siker nem maradt el, s az első jó-minőségű, az előírásoknak is megfelelő SWICH tekercset két márt át is adták a BHG gyár igen elégedett képviselőinek.

Az új termék előállítása az eddigieknél jóval nagyobb igényeket támaszt a gyár termelő és műszaki kollektívájának. A minőségvizsgáló laboratóriumokban például olyan új műszerekkel kell dolgozni, melyeket fél éve még nem is ismertek a kábelgyárban! A termelés olyan műveleti elemeket is tartalmaz, amelyet gyártás közben nem lehet ellenőrizni. Csak utóbb derülhet ki,

hogy jó-e a termék vagy nem.

Néhány nappal ezelőtt helyezett üzembe először a 6 millió forintért vásárolt, angol gyártmányú *Ingenring tömlőző gépet.* Az új berendezések az eddig alkalmazottakkal szemben több előnye is van: **háromszoros sebességgel** végzi a vezetékek szigetelését, s a gépről „egy-ből” 200 méteres tekercsekben, minőségileg is ellenőrizve vehető le a készárú. Jelenleg a szakaszos üzemelési próbákban tartanak, amelyben a gyártó angol cég két szerelője is részt vesz. Az apróbb hibák kijavítása után az új gépen is megindulhat a rendszeres termelés.

M. I.

KOMBÁJNOSOK

A Bezosztája búza szépen áll a lábán a Zöldtás dűlben. A három kombájnos szaporán dolgozott benne. Am a szegeci Móra Ferenc Tsz főagronómus, Domanok Jenő hamarosan megálljt intett. Figyelmesen vizsgálta a szalmát és a polyvát.

Vegyék szákebbre a kombájndobot, mert így pocskolódik a búza — figyelmeztette a gépészeket.

A kombájnosok kissé morogtak; csökken a teljesítmény, csökken a kereset.

Akkor kiállok!... jelentette ki egyikük.

Ahogy gondolja — szólt nyugodtan a főagronómus —, de adja írásba.

Más megoldás nem volt, ki-ki igazított gépén és úgy arattott, ahogy a búza természeté megkívánta.

Reggeli start

Ejszaka könnyű zápor frissítette fel a határt. A reggeli órákban masinájkát tisztogatták, rendezgették a kombájnosok, míg a gabona megszáradt. A Balaton kombájnon fiatal, fekete fiú sürgölődött. Kiri József maga választotta ezt a sokat szidott, kisteljesítményű gépet. Négy éve hasonlóval dolgozik, kiismerte természetét, egy ízben elsőseget is szerzett vele Kiszombon.

Sokat kell javítgatnom, mert ez az utolsó nyaruk ezeknek a gépeknek. Így nem fordítottak különösebb gondot az alkatrészcserére — jegyezte meg.

Lent, szovjet kombájnya mellett sokat sejtetően mosolygott Tari Ferenc. Elégedett lehet gépevel, hiszen az első napon 340 mázsa búzát aratott 18 nap alatt (az esős időt is beleszámítva) mintegy 2400 mázsaát csépelett.

Az indulás baljós volt. Ahogy kijöttem a géppel a sándorfalvi üzemegegből, észrevettem, hogy ropog a sebességváltó. A szerelők benne felejtettek egy tartalék távtartó karikát. Nyomban vissza is fordultam.

Közben megérkezik a harmadik kombájnos, Bat-tancs Imre és Daka József

lép le a vezetőfülkéből. Mindketten a Móra Ferenc Tsz szakemberei.

A dorozsmai központból jövőnk, az este fél 11-ig javítottuk a szétszakadt kuplungtárcsát, reggel ötkor folytattuk. Az ottani szerelők dolga lenne, mivel mi egész nap arattuk.

Kinek a dolga?

Többen panaszkodnak azért, hogy a javítással járó idővesztés apasztja kereketüket.

Megtörténik, hogy estig elkínlódnunk a meghibásodott géppel, hogy majd éjjel kijavítják a szerelők. Reggel azonban ugyanúgy találjuk.

Esetleg megsimogatják — szól közbe valaki gúnyosan. — Másnap reggel nekünk kell bebújnunk a gép alá. A szerelőknek nem érdekük, hogy megy-e a kombájnos?

A por a kombájnosok másik ellenfele. A vezetőfülkét szerintük rossz helyre tervezték, minden port oda-ver a gép.

A szemünket csípja.

Nem jár szemüveg? — kérdeztem.

Az rosszabb a semminél — mutatja a szűk fémkeretes, viaszosvászson borítású szemvédőt. — Tíz perc alatt beizzad.

Az újoncok

Közben megjött valamennyi kombájnos. Itt vannak a váltótársak, Fodor Ernő és Papp József. Mindketten újoncok a kombájnon. Milyen a „kóstoló” az aratásból?

Meg lehet szokni. Vannak bajok — csupa általánosságokat mondanak. Hiába faggatom: érdekes-e, szeretik-e, van-e valamilyen öröme a kombájnosvezetésnek?

A fiatal „mesterek” említi, hogy az újonc füle nem érzékeny a rendellenességre.

A motor hangjából hallottam, hogy zavar van. Nem brummogott, amint a

cséplő szokott — említi Tari Ferenc. Jó szeme, gyors keze és jó füle kell hogy legyen a jó kombájnosnak. Összpontosított figyelmet kíván.

A nap már magasra emelkedett, a gabona már aratható. A kombájnosok gépre szálltak.

3alogh Ödön

Előzetes az ipari kiállításról

Legújabb televíziók, rádiók

Akárcsak a legutóbbi Szegeci Ipari Kiállításán, az idén is bemutatja gyártmányait Szegecen a székesfehérvári Villamos-sági-, Televízió- és Rádiókészülékek Gyára. Az üzem a múlt tíz esztendőben több mint kétmillió rádió- és tv-készüléket, gyártott, a legutóbbi években ezek többsége a legmodernebb konstrukcióval, nyomtatott áramkörrel készült.

Az ipari kiállításon a VTRGY szinte valamennyi gyártmányával találkozhat majd a szegeci közönség. Előzetesként most fényképen mutatunk be hármát, a legújabbak közül. A TE 662 számú televíziós készülék a Mona Lisa nevet kapta (felső kép). Kezelőgombjait és egyik hangszóróját a képcső alatt lévő, ajtóval zárható részen helyezték el. Kis és nagy képcsőves változatban készül. A BR 103-as autótáska-rádió (bal alsó kép) tíz tranzisztorttal, három hullámsávon — URH-n is — működik. Beszerelhető gépkocsiba, de táska-rádióként is kitűnően megfelel. Súlyja csupán húsz dekával több, mint az Oriontoné. Elegáns és igen korszerű az R 5600-as típusú rádiókészülék (jobb alsó kép). Sztereomagnetofon, illetve lemezjátszó csatlakoztatásával tökéletes sztereo hangvisszaadásra alkalmas.

